

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-03-13-384/23
Р: 03-02; 07-02/23

ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
на дан 31. 12. 2022. године
ЗАВОДА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Брчко, јула 2023. године

САДРЖАЈ

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ.....	3
1 МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	3
2 МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ.....	9
НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА	16
1. УВОД	16
2. ОПШТИ ДИО.....	16
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	17
4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	18
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	20
5.1. Руководство и систем интерних контрола.....	20
5.2. Усклађеност са законским прописима.....	22
5.3. Планирање и извјештавање	23
6. ПРЕЗЕНТАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	24
6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године	24
6.1.1 Стална средства.....	24
6.1.2 Текућа средства.....	26
6.1.3 Краткорочне обавезе	28
6.1.4 Извори средстава.....	28
6.2 Рачун прихода и расхода за период 1. 1 – 31. 12. 2022. године	29
6.2.1. Приходи	29
6.2.2. Расходи.....	30
7. Јавне набавке	37
8. Попис средстава	38
9. Ванбилансна евиденција	39
10. КОМЕНТАР.....	39

МЕНАЏМЕНТУ ЗАВОДА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ Н/Р ДИРЕКТОРУ

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

1 МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, рачуна прихода и расхода, извјештаја о капиталним издацима и финансирању, извјештаја о новчаним токовима и годишњег извјештаја о извршењу буџета) Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, (у даљем тексту: Завод) на дан 31. децембра 2022. године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Завода је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ, Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, Правилником о рачуноводству и финансијском извјештавању Брчко дистрикта БиХ и Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода.

Ова одговорност подразумијева: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услед преваре и грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и INTOSAI Оквиром професионалних објава¹. Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на процјени ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у

¹ Одлука о објави Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/23), INTOSAI Оквир професионалних објава (енгл. IFPP) чини три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

финансијским извјештајима усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, ради одабира ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјене опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање и функцију система интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Позитивно мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим битним питањима, стање имовине, извора средстава и обавеза на дан 31. децембра 2022. године и резултат пословања Завода, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и усвојеним рачуноводственим политикама Завода.

2 МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Завода, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Завод руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за израду и фер презентацију финансијских извјештаја руководство Завода је такође одговорно да обезбједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбједило намјенски, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених финансијским планом Завода за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Сходно етичким захтјевима који су релевантни за ову ревизију, независни смо и испунили смо остале етичке одговорности у складу са захтјевима. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизорске доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Завода, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење с резервом

- Расподјела средстава по програмима samozapošljavanja у привреди и пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ у износу од 1.639.000,00 КМ, а које реализује Завод на основу Одлуке Владе Брчко дистрикта БиХ о одобравању текућег трансфера и усвајања програма за samozapošljavanje вршена је у складу с критеријумима за које се није могла потврдити објективност вредновања (детаљније тачка 6.2.2).
- Завод, преко Комисије за контролу намјенског утрошка средстава, није обезбиједио потпуно и адекватно документовање утрошка средстава од стране корисника средстава Програма samozapošljavanja (детаљније тачка 6.2.2).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Завода за 2022. годину, осим за ефекте наведене у претходном пасусу у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Замјеник главног ревизора

Др сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Мр сц. Селма Шадић, дипл. ек.

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ спроводи ревизију финансијских извјештаја и у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о запошљавању и правима за вријеме незапослености Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о јавним набавкама БиХ;
- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о подстицајима у привреди Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о управном поступку Брчко дистрикта БиХ;
- Статут Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о раду Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о платама и накнадама у Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о материјално-социјалном осигурању незапослених лица Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о условима и начину за остваривање права на уплату доприноса за пензијско-инвалидско осигурање незапослених лица Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о мјерама за подстицај запошљавања Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о вођењу евиденција, активном тражењу запослења, пријави и јављању лица на евиденцију Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о рачуноводству и финансијском извјештавању Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Правилник о критеријумима за успостављање интерне ревизије код буџетског корисника, ванбуџетског фонда, ванбуџетског корисника који је обвезник примјене буџетског рачуноводства у Брчко дистрикту БиХ;
- Упутство о методологији припреме, доношења, праћења извршења и реализације финансијског плана Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Закључак Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. марта 2019. године.

III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

У току извршења ревизије финансијских извјештаја Завода за 2022. годину, констатовали смо постојање одређених пропуста и неправилности у пословању и финансијском извјештавању. Ради отклањања уочених пропуста и неправилности, дајемо сљедеће препоруке:

Табела број 1. Препоруке које се односе на финансијске извјештаје за 2022. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	8.	Потребно је да Завод усаглашавање књиговодственог са стварним стањем врши у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода.
2.	9.	Потребно је да Завод изврши процјену наплате потраживања од корисника средстава самозапошљавања усљед непоштовања одредаба закључених уговора евидентираних у оквиру ванбилансне евиденције.

Табела број 2. Препоруке које се односе на усклађеност за 2022. годину

Редни број	Тачка извјештаја	Препорука
1.	4.	Потребно је да Завод предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.
2.	5.1.	Потребно је ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Завода.
3.	5.2.	Потребно је да Завод достави Канцеларији за управљање јавном имовином податке о некретнинама које користи у сврху обављања дјелатности са стањем на дан 31. децембар претходне године у складу са одредбама Закона о јавној имовини.
4.	5.2.	Потребно је досљедно спроводити Правилник о врстама и систему управљања ризицима у Заводу у дијелу успостављања и вођења регистра ризика и састављања извјештаја о управљању ризицима.
5.	5.2.	Потребно је досљедно примјењивати процедуру о коришћењу службених возила у дијелу уношења тачних и потпуних података о коришћењу службених возила у службене сврхе.

6.	6.1.2.	Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Завода ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.
7.	6.2.2.	Потребно је измјену основице за обрачун плата вршити на основу акта који доноси Управни одбор Завода у складу са Статутом.
8.	6.2.2.	Потребно је да Завод обезбиједи да се накнадно одобравање средстава по програмима samozapošljavanja врши у складу с Пословником о раду комисија за вредновање пристиглих планова и утврђеним ранг-листама.
9.	6.2.2.	Потребно је да Завод донесе процедуре утврђивања фер тржишне цијене на основу мишљења Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ на нацрт уговора о запошљавању корисника средстава програма.
10.	6.2.2.	Потребно је у складу с Програмом утрошка средстава за samozapošljavanje у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ, обезбиједити документовану контролу намјенског утрошка средстава корисника Програма.
11.	6.2.2.	Потребно је да Завод у сарадњи с надлежним одјељењима Владе Брчко дистрикта БиХ допуни критеријуме вредновања пројеката у дијелу њихове мјерљивости ради обезбјеђења објективности бодовања истих.
12.	6.2.2.	Потребно је да Завод у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ благовремено предузима и спроводи активности неопходне за реализацију програма предвиђених финансијским планом како би се исти реализовали у оквиру планираног периода с циљем омогућавања анализе резултата.
13.	6.2.2.	Потребно је да Завод у складу са одредбама Закона о буџету оцјеном учинка финансирања утврди оправданост Програма усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање.
14.	7.	Потребно је приликом избора поступка јавне набавке, увијек када је то могуће, преферисати транспарентније поступке јавних набавки.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Табела број 3. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године

Р./б.	Број конта	Позиција	АОП	У истом обрачунском периоду претходне године	У обрачунском периоду текуће године	Индекс 5/4
	1	2	3	4	5	6
1		I. АКТИВА				
2	100000 200000	А. Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе	184	4.860.249	5.324.873	109,6
3	110000	Новчана средства и племенити метали	185	4.854.751	5.316.872	109,5
4	130000	Краткорочна потраживања	187	5.498	8.001	145,5
5	000000	В. Стална средства	193	260.535	269.401	103,4
6	011000	Стална средства	194	564.660	625.358	110,7
7	011900	Исправка вриједности	195	304.125	355.957	117,0
8	011- 019	Неотписана вриједност сталних средстава	196	260.535	269.401	103,4
9		УКУПНА АКТИВА	204	5.120.784	5.594.274	109,2
10		II. ПАСИВА				
11	300000	А. Краткорочне обавезе и разграничења	205	1.771.973	1.761.380	99,4
12	310000	Краткорочне текуће обавезе	206	1.381.056	1.427.225	103,3
13	340000	Обавезе према запосленима	209	222.987	315.416	141,5
14	390000	Краткорочна разграничења	211	167.930	18.739	11,2
15	500000	С. Извори средстава	216	3.348.811	3.832.894	114,5
16	510000	Извори сталних средстава	217	260.535	269.401	103,4
17	590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима	221	3.088.276	3.563.493	115,4
18		УКУПНА ПАСИВА	223	5.120.784	5.594.274	109,2

Табела број 4. Рачун прихода и расхода од 1. јануара 2022 до 31. децембра 2022. године

Р./б.	Број конта	ОПИС	АОП	У истом обрачунском периоду претходне године	У обрачунском периоду текуће године	Индекс 5/4
	1	2	3	4	5	6
1	600000	I. РАСХОДИ	101	4.733.610	5.005.252	105,7
2	610000	A. Текући расходи	102	4.733.610	5.005.252	105,7
3	611000	Плате и накнаде трошкова запослених	103	868.997	813.758	93,6
4	611100	Бруто плате и накнаде	104	785.844	787.525	100,2
5	611200	Накнаде трошкова запослених	105	83.153	26.233	31,5
6	612000	Доприноси послодавца и остали доприноси	106	22.897	22.582	98,6
7	613000	Издаци за материјал, ситни инвентар и услуге	107	298.691	301.349	100,9
8	613100	Путни трошкови	108	6.007	8.182	136,2
9	613200	Издаци за енергију	109	12.964	21.364	164,8
10	613300	Издаци за комуникацију и комуналне услуге	110	19.599	31.241	159,4
11	613400	Набавка материјала и ситног инвентара	111	18.033	15.883	88,1
12	613500	Издаци за услуге превоза и горива	112	1.637	4.617	282,0
13	613600	Унајмљивање имовине, опреме и нематеријалне имовине	113	9.384	10.873	115,9
14	613700	Издаци за текуће одржавање	114	7.063	11.668	165,2
15	613800	Издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета	115	7.604	12.373	162,7
16	613900	Уговорене и друге посебне услуге	116	216.400	185.148	85,6
17	614000	Текући трансфери и други текући расходи	117	3.543.025	3.867.563	109,2
18	614200	Текући трансфери појединцима	119	3.543.025	3.867.563	109,2
19	700000	II. ПРИХОДИ	136	5.947.219	5.547.974	93,3

20	710000	Приходи од пореза	137	3.763.205	4.147.876	110,2
21	712000	Доприноси за незапосленост	142	3.763.205	4.147.876	110,2
22	720000	Непорески приходи	154	180.514	237.412	131,5
23	721000	Приходи од предузетничких активности и приходи од позитивних курсних разлика	155	160.054	-	-
24	721100	Приходи од нефинансијских јавних предузећа и финансијских јавних институција	156	-	-	-
25	721200	Остали приходи од имовине	157	160.054	-	-
26	722000	Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	162	20.460	237.412	1.160,4
27	722100	Административне таксе	163	20.460	40.620	198,5
28	722700	Непланиране уплате – приходи	169	-	196.792	-
29	730000	Текући трансфери (трансфери и донације)	171	2.003.500	1.162.686	58,0
30	732000	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	174	2.003.500	1.162.686	58,0
31	732100	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	175	2.003.500	1.162.686	58,0
32		ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА	181	1.213.609	542.722	44,7

Табела број 5. Извјештај о новчаним токовима од 1. 1. 2022 до 31. 12. 2022. године

Број конта	ПОЗИЦИЈА	Текућа година	Претходна година
	2	5	6
	А. НОВЧАНИ ПРИМИЦИ	5.547.974	5.947.219
710000	Приходи од пореза	4.147.876	3.763.205
720000	Непорески приходи	237.412	180.514
730000	Текуће потпоре (грантови)	1.162.686	2.003.500
	В. КАПИТАЛ	-	11.111
811100	Примици од продаје основних средстава	-	11.111
	УКУПНО НОВЧАНИ ПРИМИЦИ И ПРИХОДИ	5.547.974	5.958.330
	А. НОВЧАНЕ ИСПЛАТЕ	5.005.252	4.733.610
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	813.758	868.997
612000	Доприноси послодавца и остали доприноси	22.582	22.897
613000	Издаци за материјал и услуге	301.349	298.691
614000	Текући грантови	3.867.563	3.543.025
615000	Капитални грантови	-	-
616000	Издаци за камате и остале накнаде	-	-
	В. КАПИТАЛ	67.505	35.305
821000	Издаци за набавку основних средстава	67.505	35.305
	С. ФИНАНСИРАЊЕ		
822000	Позајмљивање и учешће у дионицама	-	-
823000	Отплате дуга	-	-
	Д. ОСТАЛЕ ИСПЛАТЕ	1.771.973	2.669.154
300000	Краткорочне обавезе на почетку године	1.771.973	2.669.154
	Укупне новчане исплате	6.844.730	7.438.069
300000	Краткорочне обавезе на крају године	1.761.380	1.771.973
	Салдо обавеза на крају године	1.761.380	1.771.973
	УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	5.083.350	5.666.095
	НЕТО НОВЧАНИ ПРИМИЦИ	464.624	292.235
	САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	4.860.249	4.568.014
	САЛДО ГОТОВИНЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ	5.324.873	4.860.249

Табела број 6. Годишњи извјештај о извршењу буџета од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2022 године

Р./б.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	АОП	Планирано	Остварено		Одступање	Индекс 6/4
					у претходној години	у текућој години		
	1	2	3	4	5	6	7	8
1		I. ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ	301	5.147.686	5.958.330	5.547.974	400.288	107,8
2	71000 0	ПРИХОДИ ОД ПОРЕЗА	302	3.750.000	3.763.205	4.147.876	397.876	110,6
3	71200 0	Доприноси за незапосленост	307	3.750.000	3.763.205	4.147.876	397.876	110,60
4	72000 0	НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ	318	205.000	180.514	237.412	32.412	115,8
5	72100 0	Приходи од предузетничких активности и приходи од позитивних курсних разлика	319	-	160.054	-	-	-
6	72120 0	Остали приходи од имовине	321	-	160.054	-	-	-
7	72200 0	Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга	327	205.000	20.460	237.412	32.412	115,8
8	72210 0	Административне таксе	328	30.000	20.460	40.620	10.620	135,4
9	72270 0	Непланиране уплате – приходи	334	175.000	-	196.792	21.792	112,5
10		КАПИТАЛНИ ПРИМИЦИ	336	-	11.111	-		
11	81100 0	Капитални примци од продаје сталних средстава	337	-	11.111	-	-	-
12	81110 0	Примци од продаје средстава	338	-	11.111	-	-	-

13		ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИЈЕ	341	1.196.686	2.003.500	1.162.686	30.000	97,5
14	73200 0	Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	344	1.192.686	2.003.500	1.126.686	30.000	97,5
15		II. РАСХОДИ ПО ЕКОНОМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА	362	6.250.677	4.768.915	5.072.757	1.177.920	81,2
16	61000 0	ТЕКУЋИ РАСХОДИ	363	6.049.677	4.733.610	5.005.252	1.044.425	82,7
17	61100 0	Плате и накнаде трошкова запослених	364	865.355	868.977	813.758	51.597	94,0
18	61110 0	Бруто плате и накнаде плата	365	826.300	785.844	787.525	38.775	95,3
19	61120 0	Накнаде трошкова запослених	366	39.055	83.153	26.233	12.822	67,2
20	61200 0	Доприноси послодаваца и остали доприноси	367	24.000	22.897	22.582	1.418	94,1
21	61300 0	Издаци за материјал, ситан инвентар и услуге	368	396.636	298.691	301.349	95.287	76,0
22	61310 0	Путни трошкови	369	11.600	6.007	8.182	3.418	70,5
23	61320 0	Издаци за енергију	370	23.000	12.964	21.364	1.636	92,9
24	61330 0	Издаци за комуникацију и ком. услуге	371	34.620	19.599	31.241	3.379	90,2
25	61340 0	Набавка материјала и ситног инвентара	372	25.000	18.033	15.883	9.117	63,5
26	61350 0	Издаци за услуге превоза и горива	373	6.500	1.637	4.617	1.883	71,0
27	61360 0	Унајмљивање имовине, опреме и нематеријалне имовине	374	10.900	9.384	10.873	27	99,8
28	61370 0	Издаци за текуће одржавање	375	17.000	7.063	11.668	5.332	68,6

29	61380 0	Издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета	376	13.500	7.604	12.373	1.127	91,7
30	61390 0	Уговорене и друге посебне услуге	377	254.516	216.400	185.148	69.368	72,7
31	61400 0	Текући трансфери и други текући расходи	378	4.763.686	3.543.025	3.867.563	896.123	81,2
32	61420 0	Текући трансфери појединцима	380	4.763.686	3.543.025	3.867.563	896.123	81,2
33		КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	392	201.000	35.305	67.505	133.495	33,6
34	82100 0	Издаци за набавку сталних средстава	393	201.000	35.305	67.505	133.495	33,6
35	82130 0	Набавка опреме	396	107.000	12.979	60.777	46.223	56,8
36	82150 0	Набавка сталних средстава у облику права	398	94.000	22.326	6.728	87.272	7,2
37		ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА	418	-	1.189.415	475.217	475.217	-
38		ВИШАК РАСХОДА НАД ПРИХОДИМА	419	1.102.991	-	-	1.102.991	-
39		ВИШАК РАСХОДА ПОКРИВА СЕ ИЗ:	420	1.102.991	-	-	-	-

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЗАВОДА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА 2022. ГОДИНУ

1. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Завода је обављена на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима и на основу годишњег Плана ревизије. Ревизија је обављена на основу адекватних ревизорских метода и примјенљивих ревизорских стандарда.

2. ОПШТИ ДИО

Завод је основан у складу са Статутом Брчко дистрикта БиХ и Законом о запошљавању и правима за вријеме незапослености ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ", бројеви 33/04, 19/07 и 28/08).

Завод је правно лице са обликом субјекта уписа – јавна установа, од општег интереса за Брчко дистрикт БиХ са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом и Статутом Завода. Оснивач Завода је Брчко дистрикт БиХ и исти је уписан у судски регистар, број рјешења: Д-1325/05 од 2. децембра 2005. године. У судски регистар Основног суда Брчко дистрикта БиХ извршен је упис именовања директора на основу Одлуке Управног одбора о именовању директора Завода, број: 04-253-12/21 од 23. фебруара 2021. године, број: 096-0-Рег-21-000167 од 1. марта 2021. године.

Статутом, као највишим општим актом Завода, уређена су питања од значаја за рад Завода: правни положај, назив, сједиште и печат, дјелатност органа, заступање, организација, орган управљања, руковођења и надзора, планирање, финансирање дјелатности Завода, вршење стручних и административних послова, доношење општих аката као и друга питања од значаја за рад Завода.

У складу с чланом 7 Статута Завод у оквиру своје дјелатности обавља сљедеће функције:

- посредовање у запошљавању;
- обавјештавање о могућностима и условима за запошљавање;
- професионална оријентација и савјетовање о избору занимања;
- организовање стручног оспособљавања, обуке и припреме за запошљавање;
- спровођење програма и мјера активне политике запошљавања;
- остваривање права незапослених лица;
- издавање радних дозвола за запошљавање странаца у складу са законским и другим прописима;
- обављање организационих, стручних, административних и других послова у вези са остваривањем права незапослених лица предвиђених Законом и
- други послови утврђени законом и актима Завода.

Орган управљања Заводом је Управни одбор који има пет чланова, а именује га градоначелник Брчко дистрикта БиХ на период од четири године, и то: два члана из реда државних или јавних службеника запослена у Влади Брчко дистрикта БиХ, један члан представник незапослених, један члан представник Привредне коморе или Удружења послодаваца и један члан представник Синдиката Брчко дистрикта БиХ. Чланом 13

Закона о измјенама и допунама закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености Брчко дистрикта БиХ Управни одбор је за свој рад одговоран Скупштини Брчко дистрикта БиХ. Разрјешавање истог или поједине чланове врши Скупштина Брчко дистрикта БиХ по властитој иницијативи, на предлог Владе Брчко дистрикта БиХ или Управног одбора. Управни одбор Завода је именован 15. августа 2018. године на период од четири године. Мандат садашњих чланова престаје даном именовања нових чланова Управног одбора. Чланом 25 Статута Завода дефинисано је да након истека мандата предсједник и чланови Управног одбора настављају радити са свим правима и обавезама до коначности одлуке о избору новог Управног одбора. Мандат чланова истекао је 15. августа 2022. године и до краја године није именован нови Управни одбор. Уједно један члан Управног одбора је 2. децембра 2022. године поднио Скупштини Брчко дистрикта БиХ оставку.

Статутом је као орган који врши надзор над примјеном законитости у раду и пословању Завода утврђен Надзорни одбор, који броји три члана, а именује га и разрјешава градоначелник Брчко дистрикта БиХ. Надзорни одбор је именован Одлуком од 24. јула 2019. године. У току 2022. године Надзорни одбор је имао два члана с обзиром да је на лични захтјев један члан Одлуком од 19. фебруара 2021. године разријешен дужности.

Орган руковођења Завода је директор. Процедуру именовања директора путем конкурсне процедуре проводи Управни одбор у складу са Законом и Статутом. Директор Завода је именован Одлуком број: 04-253-12/21 од 23. фебруара 2021. године. Директор нема замјеника а своја Законом и општим актима Завода прописана овлашћења, путем писаног овлашћења преноси на шефове сектора.

Средства за финансирање функција и рада Завода обезбјеђују се из: доприноса за обавезно осигурање, доприноса за добровољно осигурање, средстава из буџета, средстава домаћих и иностраних кредита и зајмова у складу за законом, средстава поклона и донација и других средстава остварених у складу за законом.

Унутрашња организација и систематизација радних мјеста Завода утврђена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Заводу за запошљавање, број: 04-1554/19 од 7. октобра 2019. године и измјенама и допунама истог, број: 04-554/19 од 29. марта 2019. године, број: 04-491/20 од 8. априла 2020. године и број: 04-1373/20 од 22. септембра 2020. године.

Завод је организован на сљедеће организационе јединице: Стручна служба директора, Служба за економске послове, Сектор за правне и опште послове, Сектор за посредовање у запошљавању.

На дан 31. 12. 2022. године у Заводу је било запослено двадесет пет (25) запослених. Сједиште Завода је у Брчком, Улица фра Шимуна Филиповића број 2.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Завода за 2022. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјењивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Завода примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења. Такође је извршена оцјена финансијског управљања, оцјена система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Обим ревизије утврђен је интерним планским документима ревизије. Системом узорковања испитали смо значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и изворе средстава, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки.

С обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а која су везана за финансијско извјештавање.

Сви износи у финансијским извјештајима исказани су у конвертибилним маркама (КМ).

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

У склопу ревизије финансијских извјештаја Завода за 2022. годину извршили смо провјеру имплементације препорука Извјештаја о ревизији за 2021. годину у складу са Акционим планом Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ за реализацију препорука о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2021. године Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, број: 01-02-03-13-303/22 од 10. јуна 2022. године. Освртом на препоруке дате у извјештајима о обављеним ревизијама за претходне године, те на основу увида у предузете активности, у наредној табели (табела број 7) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

Табела број 7. Преглед реализације препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2021. годину	Статус
1.	Потребно је да Завод предузме активности на отклањању пропуста утврђених у ревизорском извјештају претходне године.	Покренуте су активности на отклањању уочених неправилности ради потпуне имплементације препорука датих у Извјештајима о ревизији финансијских извјештаја.	Дјелимично спроведена
2.	Потребно је досљедно спроводити Правилник о интерној контроли Завода и Оквирни годишњи план рада интерне контроле за 2021. годину у дијелу спроведених контрола.	Завод је реализовао препоруку у дијелу Оквирног годишњег плана рада интерне контроле за 2022. годину.	Дјелимично спроведена

3.	Потребно је поштовати Правилник о врстама и систему управљања ризицима у Заводу у дијелу успостављања и вођења регистра ризика и састављања извјештаја о управљању ризицима.	Завод није успоставио регистар у складу с Правилником о врстама и систему управљања ризицима у Заводу.	Није спроведена
4.	Потребно је поштовати Правилник о условима, начину и поступку коришћења средстава репрезентације и поступка с поклонима у дијелу набавке и дојеле поклоне.	Измијењен Правилник о условима, начину и поступку коришћења средстава репрезентације и поступак с поклонима.	Спроведена
5.	Потребно је донијети процедуру о порталу Завода.	Донесена процедура објаве садржаја на порталу Завода.	Спроведена
6.	Потребно је утврдити капацитет цистерне, повремено је одржавати, успоставити вођење евиденције о набавци, потрошњи и стању уља за ложење и о томе извјештавати претпостављене.	Успостављена евиденција о потрошњи уља за ложење, израда извјештаја о мјесечној потрошњи, извршено одржавање и баждарење цистерне.	Спроведена
7.	Потребно је ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Завода.	Проведени поступци интерне контроле нису обухватили све функције интерне контроле дефинисане Правилником о интерним контрола Завода.	Дјелимично спроведена
8.	Потребно је поштовати одредбе Статута Завода, Програма рада и Финансијског плана у дијелу извршавања програмских задатака.	Завод није у потпуности реализовао планиране програмске задатке.	Дјелимично спроведена
9.	Потребно је све измјене и допуне аката Завода, на које је оснивач претходно дао сагласност, упутити оснивачу на давање сагласности у складу са Закључком Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. марта 2019. године.	Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила је нови Закон о запошљавању и правима за вријеме незапослености у Брчко дистрикту БиХ којим је прописана дата обавеза.	Спроведена
10.	Потребно је спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу састављања и достављања Документа оквирног буџета.	Завод је у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ доставио Докуменат оквирног буџета.	Спроведена
11.	Потребно је спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника у дијелу састављања и достављања трогодишњег плана рада.	Завод је у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ доставио Трогодишњи план рада.	Спроведена

12.	Приликом пописа основних средстава по канцеларијама потребно је уз потпис задужити лица из канцеларије.	Успостављена у регистру основних средстава евиденција о особама задуженим у канцеларијама.	Спроведена
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је прописати адекватне начине подношења пријава који ће омогућити ефикаснију обраду, контролу и анализу предузетих мјера и ефеката реализованих средстава.	Завод није дефинисао процедуре подношења пријава ради ефикасније обраде, контроле и анализе предузетих мјера и ефеката реализованих средстава.	Није спроведена
2.	Потребно је вршити усаглашавање евиденција Завода са пореским евиденцијама везаним за обрачун и уплате доприноса ради обезбијеђивања услова за издавање увјерења о стању свих прописаних порезних обавеза од стране Пореске управе Брчко дистрикта БиХ.	Завод није усаглашавао евиденције са евиденцијама Пореске управе Брчко дистрикта БиХ везаним за обрачун и уплату доприноса за запошљавање.	Није спроведена
Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2019. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2019. годину	Статус
1.	Потребно је, приликом израде годишњег финансијског плана Завода, придржавати се горњих граница расхода предвиђених документом оквирног буџета у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Годишњи Финансијски план Завода није усклађен са горњим границама расхода предвиђених Документом оквирног буџета.	Није спроведена
2.	Потребно је дефинисати процедуре, методологију и обрасце за праћење ефеката програма запошљавања те сачињавати извјештаје о ефектима сваког појединачног програма.	Нису дефинисане процедуре, методологије и обрасци за праћење ефеката и сачињавања извјештаја о ефектима сваког програма.	Није спроведена

Потребно је да Завод предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Руководство и систем интерних контрола

Чланом 16 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ дефинисана је одговорност руководства за успостављање ефикасног и дјелотворног система интерне контроле. Фактор који највише утиче на функционалност истог је повољно контролно окружење које првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења и поштовање постојећих законских прописа. Организација и начин рада Завода уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, број: 04-1554/19 од 7. октобра 2019. године, измјенама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, број: 04-554/19 од 29. марта 2019.

године и измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, број: 04-491/20 од 8. априла 2020. године и 04-1373/20 од 22. септембра 2020. године, који представља основни и најважнији писани акт система интерних контрола. Систем интерних контрола Завода заснован је на Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и Правилнику о интерној контроли Завода, број: 04-158/21 од 22. јануара 2021. године. У вези с наведеним актима послове интерне контроле обавља интерни контролор. Директор Завода на основу члана 15 става 2 Правилника о интерној контроли Завода донио је Оквирни годишњи план рада интерне контроле за 2022. годину, број: 01-78/22 од 14. јануара 2022. године. Годишњим планом рада планирано је деветнаест (19) редовних интерних контрола као и ванредне контроле и друге активности без дефинисаног предмета контроле. Годишњи извјештај интерне контроле достављен је директору 21. фебруара 2023. године. На основу Извјештаја о обављеним интерним контролама утврдили смо да у складу с чланом 10 Правилника о интерној контроли Завода нису обухваћене све функције интерне контроле дефинисане истим. У поступку ревизије не може се потврдити да је интерна контрола посветила посебну пажњу процедурама у реализацији програма активне и пасивне политике запошљавања, узимајући у обзир да средства која се издвајају у подстицајне мјере имају учешће у укупним расходима Завода око 77,00%. Од наведених расхода већина се односи на трошење намјенских средстава – трансфера Брчко дистрикта БиХ за програме samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ које доноси Влада Брчко дистрикта БиХ.

Уочени пропусти у систему интерних контрола огледају се у недоследној примјени законских и постојећих подзаконских аката Завода у дијелу:

- недоследне примјене Правилника о интерним контролама Завода;
- непоступања у складу са одредбама Закона о јавној имовини Брчко дистрикта БиХ;
- неуспостављања регистра ризика и састављања извјештаја о управљању ризицима;
- непотпуне или неправилно попуњене евиденције о коришћењу службених возила;
- непостојања процедуре управљања и контроле над финансијским средствима Завода ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава;
- непостојања акта за измјену основице за обрачун плата;
- накнадном одобравању средстава по програмима samozapošljavanja супротно Пословнику о раду комисија;
- неутврђивања фер вриједности у складу с мишљењем Правобранилаштва на нацрт уговора о samozapošljavanju;
- недокументовања контроле намјенског утрошка средстава корисника Програма;
- вредновања пројеката у складу с критеријумима који нису у довољној мјери објективни;
- кашњења у реализацији програма samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ;
- непостојања оцјене учинка програма, односно пројеката од јавног интереса;
- недовољне транспарентности у поступку јавних набавки;
- непоступања у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и

финансијском извјештавању Завода у дијелу усаглашавања стварног са књиговодственим стањем;

- непоступања у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Брчко дистрикта БиХ у дијелу процјене наплате потраживања.

Потребно је ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Завода.

5.2. Усклађеност са законским прописима

Чланом 38 Закона о јавној имовини дефинисане су обавезе институција Дистрикта, и то да:

- 1) Институција Дистрикта дужна је:

- a) да некретнину и покретнину користи у сврху обављања дјелатности те институције;
- b) да води евиденцију некретнина и покретнина у власништву Дистрикта које користи за обављање своје дјелатности;
- c) да достави Канцеларији податке о некретнинама и покретнинама из тачке a) овог става;
- d) да сваке године достави Канцеларији податке о покретнинама које користи, према рачуноводственој вриједности покретнина са стањем на дан 31. децембар претходне године, најкасније 31. марта текуће године;
- e) да у случају престанка потребе коришћења имовине Дистрикта обавијести градоначелника и Канцеларију у року од петнаест (15) дана од дана настале околности.

Завод је у оквиру улагања у туђу имовину евидентирао улагање у износу од 194.786,47 КМ, у објекат који користи за обављање дјелатности на основу Одлуке Владе Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом смо утврдили да Завод није доставио Канцеларији за управљање јавном имовином податке о некретнинама које користи у сврху обављања своје дјелатности са стањем на дан 31. децембар 2022. године, ради ажурирања регистра, што није у складу са одредбама Закона о јавној имовини.

Потребно је да Завод достави Канцеларији за управљање јавном имовином податке о некретнинама које користи у сврху обављања дјелатности са стањем на дан 31. децембар претходне године у складу са одредбама Закона о јавној имовини.

Чланом 13 Правилника о врстама и систему управљања ризицима у Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ прописано је да ће Завод успоставити и водити регистар ризика који служи за документовање резултата управљања ризицима и праћења предложених мјера, односно пружати кључне информације о ризицима. Извјештај о управљању ризицима сачињава носилац управљања ризицима или радна група најмање једном годишње, а доставља се директору. Ревизијом смо утврдили да Завод није успоставио регистар ризика, нити се саставља извјештај о управљању ризицима, што није у складу с чланом 13 Правилника.

Потребно је досљедно спроводити Правилник о врстама и систему управљања ризицима у Заводу у дијелу успостављања и вођења регистра ризика и састављања извјештаја о управљању ризицима.

Директор Завода донио је Процедуру о коришћењу службених возила, број: 01-152-2/22 од 12. септембра 2022. године. Истом је прописана обавеза евиденције коришћења службених возила у службене сврхе на прописаном обрасцу. Увидом у евиденције утврђено је да су исте непотпуне или неисправно попуњене.

Потребно је досљедно примјењивати процедуру о коришћењу службених возила у дијелу уношења тачних и потпуних података о коришћењу службених возила у службене сврхе.

5.3. Планирање и извјештавање

План рада Завода за 2022. годину усвојен је Одлуком Управног одбора од 28. октобра 2021. године уз сагласност Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. децембра 2021. године.

Чланом 16 Статута Завода прописано је да годишњим програмом рада Завод утврђује мјере и средства за остваривање функције запошљавања. Средства Завода чланом 5 Статута користе се за намјене предвиђене програмом рада Завода, а према Финансијском плану Завода ради да се постигне што ефикаснија имплементација Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености Брчко дистрикта БиХ.

Програмом рада Завода дефинисани су сљедећи програмски задаци:

Активне мјере:

- Услуге стручног усавршавања незапослених лица која се налазе на евиденцији лица која активно траже запослење;
- Запошљавање незапослених лица са евиденције из категорије теже запошљивих;
- Запошљавање незапослених лица из реда Рома у 2022. години;
- Програм усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање и савјетовање у 2022. години;
- Програм samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2021. години;
- Програм samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2022. години;
- Програм samozapošljavanja у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2021. години и
- Програм samozapošljavanja у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2022. години.

Пасивне мјере:

- Стварање услова за одлазак у пензију кроз докуп стажа;
- Новчана накнада по основу незапослености и
- Рефундација трошкова љекарских прегледа.

Финансијски план Завода за 2022. годину усвојен је Одлуком Управног одбора од 5. новембра 2021. године уз сагласност Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 15. децембра 2021. године.

Финансијским планом за 2022. годину планирани су приходи и примици као и укупни расходи у износу 5.996.000,00 КМ.

Измјенама финансијског плана за 2022. годину који је усвојио Управни одбор 25. марта 2022. године уз сагласност Скупштине Брчко дистрикта БиХ од 27. априла 2022. године планирани су приходи у износу од 5.137.686,49 КМ и расходи у износу од 6.368.046,49 КМ. Измјена је обухватила и позицију финансирања из средстава вишка прихода над расходима у износу од 1.230.360,00 КМ, а иста се односе на средства за реализацију активних мјера запошљавања које Завод није реализовао у претходној години.

Измјенама Финансијског плана за 2022. годину који је усвојио Управни одбор 6. септембра 2022. године уз сагласност Скупштине Брчко БиХ од 23. новембра 2022. године планирани су приходи у износу 5.147.686,49 КМ и расходи Завода у износу од 6.250.677,49 КМ. Измјена је обухватила и смањење позиције финансирања из средстава вишка прихода над расходима у износу од 127.369,00 КМ.

Финансијским планом за 2022. годину и његовим измјенама и допунама за активне политике запошљавања планирана су средства у износу од 3.304.686,49 КМ од којих се 1.015.000,00 КМ односи на подстицајне мјере из ранијег периода.

Одлуком о распоређивању вишка прихода над расходима, број: 04-328/22 од 23. фебруара 2022. године за покриће расхода по закљученим уговорима за програме samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ у привреди и пољопривреди у 2021. години распоређен је износ од 1.000.000,00 КМ. Финансијским планом и његовим измјенама и допунама на пасивне мјере планирано је 1.501.000,00 КМ.

Финансијски извјештаји су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ достављени надлежној институцији – Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ.

6. Презентација финансијских извјештаја

6.1. Биланс стања на дан 31. 12. 2022. године

Пословна актива и пасива су у билансу стања на дан 31. 12. 2022. године исказане у износу 5.594.273,56 КМ.

6.1.1 Стална средства

На дан 31. 12. 2022. године стална средства у билансу стања исказана су у бруто вриједности од 625.357,32 КМ, исправком вриједности од 355.956,60 КМ те нето вриједности сталних средстава у износу од 269.400,72 КМ

Чланом 17 ставом 4 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода стална средства представљају имовину коју Завод користи, над којом има контролу и од које се очекује економска корист или услужни потенцијал у периоду дужем од годину дана и чија је вриједност већа од 500,00 КМ. Сталним средством се сматра и крупни намјештај, без обзира на вриједност.

Чланом 17 ставом 5 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода нематеријална стална средства су права и друга

неопипљива средства над којим Завод има контролу и од којих се очекује будућа економска корист. Признавање и мјерење врши се у складу са МРС 38 – Нематеријална имовина.

Структура сталних средстава на основу књиговодствене евиденције дата је у сљедећој табели:

Табела број 8.

Врста сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност
1	2	3	4
Нематеријала стална средства	275.468,85	140.383,12	135.085,73
Материјална средства	307.360,88	215.573,48	91.787,40
Опрема у припреми	42.527,59	-	42.527,59
Укупно стална средства	625.357,32	355.956,60	269.400,72

Нематеријална стална средства

У бруто билансу на дан 31. 12. 2022. године исказана је бруто вриједност нематеријалних средстава у износу од 275.468,85 КМ, а односи се на: улагања у туђа стална средства и апликативне софтвере.

Промјене на нематеријалним сталним средствима у периоду од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2022. године исказане су у сљедећој табели:

Табела број 9.

Р./б.	Опис	Улагања у туђу имовину	Остала нематеријална средства	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ				
1.	Стање на дан 1. 1. 2022.	194.786,47	82.903,74	277.690,21
2.	Набавка/повећање	-	(2.221,36)	(2.221,36)
3.	Стање на дан 31. 12. 2022.	194.786,47	80.682,38	275.468,85
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ				
4.	Стање на дан 1. 1. 2022.	54.616,92	52.920,75	107.537,67
5.	Амортизација	38.957,29	9.448,67	48.405,96
6.	Набавка/повећање		(15.560,51)	(15.560,51)
7.	Стање на дан 31. 12. 2022.	93.574,21	46.808,91	140.383,12
8.	Садашња вриједност на дан 1. 1. 2022.	140.169,55	29.982,99	170.152,54
9.	Садашња вриједност на дан 31. 12. 2022.	101.212,26	33.873,47	135.085,73

У току 2022. године повећање у оквиру нематеријалне имовине односи се на донирану апликацију за праћење обавеза послодаваца у износу од 13.397,44 КМ.

На основу Елабората о извршеном редовном годишњем попису, а на предлог пописних комисија Управни одбор Завода донио је Одлуку о отпису и искњижавању сталних

средстава (нематеријалне имовине) набавне вриједности 15.244,40 КМ и исправке вриједности 15.215,25 КМ.

Материјална стална средства

У бруто билансу на дан 31. 12. 2022. године исказана је бруто вриједност материјалних сталних средства у износу од 349.888,47 КМ, а односи се на сљедеће облике имовине: грађевински објекти у износу од 7.622,00 КМ, опрема у износу од 219.781,88 КМ, транспортна средства у износу од 79.957,00 КМ и стална средства у припреми 42.527,59 КМ.

Промјене на материјалним сталним средствима у периоду од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2022. године исказане су у сљедећој табели:

Табела број 10.

Р./б.	Опис	Грађевине	Опрема	Средства у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ					
1.	Стање на дан 1. 1. 2022.	7.622,00	279.348,30	0,00	286.970,30
2.	Набавка/повећање	-	24.977,16	42.527,59	67.504,75
3.	Продаја и расходовања	-	4.586,58	-	4.586,58
4.	Стање на дан 31. 12. 2022.	7.622,00	299.738,88	42.527,59	349.888,47
ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ					
5.	Стање на дан 1. 1. 2022.	3.105,97	193.481,42	-	196.587,39
6.	Амортизација	99,09	22.670,14	-	22.769,23
7.	Продаја и расходовања	-	3.783,14	-	3.783,14
8.	Стање на дан 31. 12. 2022.	3.205,06	212.368,42	-	215.573,48
9.	Садашња вриједност на дан 1. 1. 2022. године	4.516,03	85.866,88	-	90.382,91
10.	Садашња вриједност на дан 31. 12. 2022. године	4.416,94	87.370,46	42.527,59	134.314,99

Набавка опреме реализована у току године односи се на набавку рачунара и рачунарске опреме. На основу Елабората о извршеном редовном годишњем попису, а на предлог пописних комисија Управни одбор Завода донио је Одлуку о отпису и искњижавању сталних средстава набавне вриједности 3.694,91 КМ и исправке вриједности 2.960,88 КМ.

6.1.2 Текућа средства

Вриједност текућих средстава у главној књизи на дан 31. 12. 2022. године износи 5.324.872,84 КМ.

Табела број 11.

Р./б.	Опис	2021.	2022.	Индекс
	1	2	3	4
1.	Залихе	15.895,83	15.223,17	95,7
2.	Ситан инвентар и ауто-гуме	15.895,83	15.223,17	95,7

3.	Исправка вриједности ситног инвентара и ауто-гума	15.895,83	15.223,17	95,7
4.	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани	4.860.248,84	5.324.872,84	109,6
5.	Готовина и еквиваленти готовине	4.854.750,64	5.316.871,77	109,5
6.	Дати аванси за залихе правним лицима	99,23	363,14	365,9
7.	Остала потраживања	5.398,97	7.637,93	141,5
8.	Укупно текућа средства	4.860.248,84	5.324.872,84	109,5

Ситан инвентар

У бруто билансу на дан 31. 12. 2022. године исказана је вриједност ситног инвентара у износу од 15.223,17 КМ са исправком вриједности.

Чланом 40 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода ситним инвентаром се сматра средство чији вијек трајања може бити дужи од једне године, а набавна вриједност нижа од 500,00 КМ. Исправка вриједности ситног инвентара врши се методом 100,00% отписа. На основу Елабората о извршеном редовном годишњем попису, а на предлог пописних комисија Управни одбор Завода донио је Одлуку о отпису и искњижавању ситног инвентара набавне вриједности 713,61 КМ и исправке вриједности 713,61 КМ.

Готовина и еквиваленти готовине

У билансу стања на дан 31. 12. 2022. године исказана је вриједност новчаних средстава у износу од 5.316.871,77 КМ.

Табела број 12.

Р./б.	Назив рачуна	Салдо
1.	Жиро рачун – Sparkasse банка	566.568,02
2.	Жиро рачун – НЛБ Развојна банка	404.476,63
3.	Жиро рачун – Ziraat банка	952.040,85
4.	Жиро рачун – Аса банка	881.902,26
5.	Жиро рачун – БПШ банка	1.057.455,99
6.	Жиро рачун – МФ банка	1.453.754,94
7.	Девизни рачун НЛБ банка	673,08
8.	Укупно готовина и еквиваленти готовине	5.316.871,77

Краткорочна потраживања на дан 31. 12. 2022. године исказана су у износу од 8.001,07 КМ, а односе се на потраживања за унапријед плаћену робу и услуге у износу од 363,14 КМ и потраживања за боловање преко четрдесет два (42) дана од Фонда здравственог осигурања у износу од 7.636,81 КМ.

У оквиру краткорочних потраживања и краткорочних пласмана евидентирана су сумњива и спорна потраживања у износу од 2.947.758,12 КМ са исправком вриједности, која се односе на средства која је Завод имао на рачунима Бобар банке.

Пресудом Врховног суда РС одбијена је ревизија Завода заступаног по Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци од 27. маја 2021 године у поступку против тужене Бобар банке а. д. Бијељина у стечају ради утврђивања вриједности спора 3.557.819,75 КМ.

Директор Завода Изјашњењем од 11. јануара 2022. године је дао одобрење Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ на изјаву апелације Уставном суду БиХ.

Завод је у току 2022. године путем директног поступка набавке склопио уговоре са четири пословне банке. С обзиром на ризике држања новчаних средстава на рачунима код пословних банака потребно је спроводити транспарентније поступке набавке банкарских услуга. Препорука је дата у оквиру тачке 7. Јавне набавке.

У поступку ревизије утврдили смо да Завод нема дефинисану процедуру управљања и контроле расположивим средствима на отвореним жиро-рачунима како би, усљед несигурности и поремећаја на банкарском тржишту, смањео ризик неликвидности и губитка финансијских средстава.

Потребно је дефинисати процедуру управљања и контроле финансијским средствима Завода ради смањења ризика неликвидности и губитка финансијских средстава.

6.1.3 Краткорочне обавезе

На дан 31. 12. 2022. године, краткорочне обавезе исказане су у износу од 1.742.641,35 КМ и краткорочна разграничења у износу од 18.738,94 КМ.

Табела број 13.

Р/б	Опис	Износ	%
1.	Обавезе према добављачима	12.118,25	0,70
2.	Новчане помоћи незапосленим лицима	100,00	0,01
3.	Програми самозапошљавања	1.415.007,01	80,44
4.	Бруто накнаде за вријеме незапослености	182.841,59	10,55
5.	Обавезе за докуп стажа	132.574,50	0,75
6.	Краткорочна разграничења	18.738,94	7,55
7.	Укупне обавезе и разграничења	1.761.380,29	100,0

У оквиру краткорочних разграничења евидентирана су средства у износу од 18.738,94 КМ, а која се односе на неутрошена средства по програмима самозапошљавања из ранијих година.

6.1.4 Извори средстава

Извори средстава исказани су у износу од 3.832.893,27 КМ у оквиру којих су евидентирани:

- извори сталних средстава у износу од 269.400,72 КМ;
- нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од 3.563.492,55 КМ, а односи се на: нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од

3.506.714,45 KM, резервисања на терет вишка прихода над расходима у износу од 39.091,61 KM и неутрошена средства по Програму самозапошљавања у привреди за 2022. годину у износу од 17.686,49 KM.

У току 2022. године извршено је умањење у дијелу нераспоређеног вишка прихода над расходима за набавку сталних средстава у износу од 67.504,75 KM.

6.2 Рачун прихода и расхода за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године

6.2.1. Приходи

У рачуну прихода и расхода за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године исказани су приходи у износу од 5.547.973,82 KM. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:

Табела број 14.

Р./б.	Опис	Остварено 2021. г.	Остварено 2022. г.	Индекс
	1	2	3	4
1.	Приходи од пореза – допринос за незапосленост	3.763.205,00	4.147.875,33	110,2
2.	Непорески приходи – остали приходи	160.054,38	196.792,00	122,9
3.	Непорески приходи – административне таксе	20.460,00	40.620,00	198,5
4.	Примљени трансфери	2.003.500,00	1.162.686,49	58,0
5.	Укупни приходи	5.947.219,38	5.547.973,82	93,3

Чланом 53 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода, признавање прихода врши се по модификованом начелу настанка догађаја. Приходи се признају и евидентирају у периоду у којем су мјерљиви и расположиви на рачуну Завода.

Приходи од пореза у износу од 4.147.875,33 KM односе се на допринос за запошљавање. Увидом у документацију утврђено је да се исти уплаћују на депозитни рачун Завода. Са депозитних рачуна Завода врши се свакодневно пренос на трансакциони рачун Завода.

Непорески приходи у износу од 237.412,00 KM односе се на приходе од такси за издавања увјерења у износу од 6.620,00 KM, приходе од такси за издавање радних дозвола у износу од 34.000,00 KM, приходе од умањења обавеза усљед раскида закључених уговора Завода са корисницима програма самозапошљавања из ранијих година у износу од 195.259,34 KM и остале приходе у износу од 1.532,66 KM.

Примљене донације и трансфери у износу од 1.162.686,49 KM односе се на трансфер Владе Брчко дистрикта БиХ, Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство у износу од 500.000,00 KM и Одјељења за привреду спорт и културу у износу од 500.000,00 KM. Преостали износ односи се на неутрошена средства трансфера Владе

Брчко дистрикта БиХ и Министарства за људска права и избјеглице БиХ за запошљавање Рома на подручју Брчко дистрикта БиХ за програме из ранијих година и њихов пренос са краткорочних разграничења.

6.2.2. Расходи

У рачуну прихода и расхода за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године исказани су расходи у износу од 5.005.251,96 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:

Табела број 15.

Р./б.	Опис	Остварено 2021. г.	Остварено 2022. г.	Индекс
	1	2	3	4
1.	Бруто плате и накнаде плата	868.996,95	813.757,54	93,6
2.	Доприноси послодавца и остали доприноси	22.896,84	22.582,36	98,6
3.	Расходи за материјал, робу, ситан инвентар и услуге	298.690,50	301.348,95	100,9
4.	Текући трансфери, донације и субвенције	3.543.025,47	3.867.563,11	109,2
5.	Укупни расходи	4.733.609,76	5.005.251,96	105,7

Чланом 49 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода, признавање расхода врши се по модификованом начелу настанка догађаја.

Обрачун плата и накнада плата вршен је у складу с Правилником о платама и накнадама плата Завода, број: 04-1555/19 од 7. октобра 2019. године, Правилником о измјени и допуни правилника о платама и накнадама плата, број: 04-452/20 од 31. марта 2020. године и Правилником о измјени правилника о платама и накнадама плата у Заводу, број: 04-1945/21 од 7. децембра 2021. године. Платни разреди, подразреди и коефицијенти утврђени су чланом 8 Правилника. Основица за обрачун плате утврђена је као у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта БиХ без да је утврђена у новчаном износу.

Одредбама чланова 27 и 39 Статута Завода прописани су послови и општи акти које доноси Управни одбор.

Ревизијом смо утврдили да је Завод у складу са измјенама основице за обрачун плата у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта БиХ мијењао основицу за обрачун плата без интерног акта о утврђивању измјене основице за обрачун плата.

Потребно је измјену основице за обрачун плата вршити на основу акта који доноси Управни одбор Завода у складу са Статутом.

Накнада за топли оброк исказана је у износу од 23.190,00 КМ. Право на топли оброк утврђено је Правилником о измјенама и допунама Правилника о платама, број: 04-1945/21 од 7. децембра 2021. године гдје је дефинисано да радник има право на топли оброк у износу од 5,00 КМ.

Трошкови за материјал, ситан инвентар и услуге односе се на: трошкове службених путовања и дневница у износу од 8.181,50 КМ, трошкове за енергију у износу од 21.364,25 КМ, трошкове за комуникацију и комуналне услуге у износу од 15.718,82 КМ, трошкове канцеларијског материјала у износу од 6.993,44 КМ, трошкове униформисане одјеће у износу од 3.654,96 КМ, трошкове материјала за чишћење у износу од 4.968,85 КМ, трошкове горива у износу од 4.360,45 КМ, трошкове закупа у износу од 11.592,76 КМ, трошкове одржавања сталних средстава у износу од 11.667,88 КМ, трошкове за осигурање, банкарске услуге и услуге платног промета у износу од 12.373,48 КМ, трошкове обезбјеђења у износу од 14.802,08 КМ, трошкове информисања у износу од 4.143,10 КМ, трошкове репрезентације у износу од 4.448,09 КМ, трошкове за рекламни материјал и поклоне у износу од 3.488,35 КМ, трошкове за стручно усавршавање и литературу у износу од 5.575,10 КМ, трошкове за стручно усавршавање незапослених лица са евиденције Завода у износу од 13.599,00 КМ, трошкове за хардверске и софтверске услуге у износу од 8.244,45 КМ, трошкове за привремене и повремене послове, уговоре о дјелу и комисије у износу од 6.712,64 КМ, трошкове за систематски преглед у износу од 4.850,00 КМ, трошкове за судске спорове у износу од 40.000,00 КМ (судска такса у судском поступку против Бобар банке) и остали трошкове у износу од 9.655,78 КМ.

Накнаде члановима Управног и Надзорног одбора исказане су у износу од 84.953,97 КМ.

Текући трансфери исказани су у износу од 3.867.563,11 КМ и односе се на:

Новчане накнаде незапосленим лицима исказане су у износу од 915.848,01 КМ.

У складу с чланом 27 Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености Брчко дистрикта БиХ незапослени коме је Законом о раду престао радни однос без његовог захтјева, сагласности и кривице, или коме је осигурање престало на други начин, а који има најмање осам мјесеци непрекидног стажа осигурања у посљедњих дванаест (12) мјесеци или дванаест (12) мјесеци с прекидима у посљедњих осамнаест (18) мјесеци, има право на новчану накнаду коју незапослени остварује у Заводу.

Ревизијом смо утврдили да је признавање права на новчану накнаду вршено на основу издавања рјешења о признавању права на новчану накнаду, на основу захтјева подносиоца, рјешењем о престанку радног односа, пријаве на евиденцију Завода, достављених доказа о радном стажу као и доказа о исплаћеној просјечној плати. Новчана накнада на основу издатог рјешења не може бити нижа од 20% просјечно исплаћене нето плате, нити виша од износа једне просјечне нето плате у Брчко дистрикту БиХ утврђене према посљедњем податку објављеном од институције за статистику Брчко дистрикта БиХ. У току године издата су 532 рјешења за права на новчану накнаду.

Докупи стажа ради стварања услова за одлазак у пензију исказани су у износу од 240.515,10 КМ. У вези с чланом 27 ставом 3 Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености Брчко дистрикта БиХ незапослено лице којем у складу с важећим прописима из области пензијског и инвалидског осигурања недостају три године до стицања услова за старосну пензију остварује право на докуп стажа. Услови и процедуре за остваривање наведеног права уређени су Правилником о остваривању права на уплату доприноса за пензионо и инвалидско осигурање незапослених лица. На основу претходно наведеног Завод је у току године издао шездесет четири (64) рјешења.

Завод је у 2022. години реализовао сљедеће програме samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ а који се односе на:

- Програм samozapošljavanja у привреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину у износу од 500.000,00 КМ;
Програм samozapošljavanja у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину у износу од 515.000,00 КМ;
- Програм samozapošljavanja незапослених лица у 2022. години из категорије теже запошљивих у износу од 996.000,00 КМ;
- Програм samozapošljavanja у привреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2022. годину у износу од 624.000,00 КМ;
- Програм запошљавања незапослених лица из реда Рома за 2022. годину у износу од 6.000,00 КМ;
- Програм усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање у износу од 70.000,00 КМ.

Програм samozapošljavanja у привреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину

Влада Брчко дистрикта БиХ је на 23. редовној сједници одржаној 18. августа 2021. године донијела Одлуку о усвајању програма samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину – трансфер Заводу. Сврха програма је допринос привредном развоју кроз стварање услова за samozapošljavanje и подизање предузетничког духа. На основу Уговора о додјели новчаних средстава између Завода и Одјељења за привредни развој, спорт и културу од 14. септембра 2021. године додијељена су средства у износу 500.000,00 КМ. Јавни позив за пријаву по наведеном Програму расписан је 30. септембра 2021. године и пријављен је 101 кандидат. Комисија именована Одлуком шефа Одјељења за привредни развој, спорт и културу у саставу два члана испред Одјељења и један члан испред Завода је у складу са чланом 2 Одлуке о именовању донијела Пословник о раду. На основу документације о провјери општих критеријума утврђених Програмом од стране Завода, Одјељења за јавни регистар Владе Брчко дистрикта БиХ и Основног суда Брчко дистрикта БиХ, прегледа бизнис планова, Комисија је бодовала седамдесет један (71) бизнис план и донијела предлог листе кандидата. На предлог листе о рангирању кандидата уложен је у остављеном року један приговор, један по истеку рока и један захтјев за одустајање од програма. Одлуком Управног одбора прихваћен је приговор једног кандидата и објављена је коначна листа.

Ревизијом смо утврдили недостатке у начину сачињавања предлога листи при чему је дошло до пропуста да поједини кандидати иако су имали довољан број бодова нису били укључени у коначну листу (рачунске грешке). Додјела средстава која су ослобођена одустајањем кандидата није вршена према утврђеној ранг-листи већ су накнадним прегледом и бодовањем од стране Комисије средства додијељена кандидату који је уложио жалбу на одбијање програма због недовољног броја остварених бодова. Уједно смо у поступку ревизије утврдили да је Управни одбор Завода за претходно наведеног кандидата донио Одлуку о једностраном раскиду уговора о коришћењу средстава због неиспуњења уговором преузетих обавеза.

Потребно је да Завод обезбиједи да се накнадно одобравање средстава по програмима samozapošljavanja врши у складу са Пословником о раду комисија за вредновање пристиглих планова и утврђеним ранг-листама.

Програм самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину

Влада Брчко дистрикта БиХ је на 29. редовној сједници одржаној 20. октобра 2021. године донијела Одлуку о одобравању трансфера и усвајању програма утрошка средстава за самозапошљавање у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2021. години. Сврха програма је допринос развоју пољопривреде Брчко дистрикта БиХ и подизање предузетничког духа у области пољопривреде. Уговор о додјели новчаних средстава потписан је 16. новембра 2021. године између Завода и Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду на основу којег су додијељена средства у износу од 500.000,00 КМ. Закључком Владе Брчко дистрикта БиХ дата је сагласност на прерасподјелу неискоришћених средстава из Програма самозапошљавања у пољопривреди из 2020. године у износу од 15.000,00 КМ. Јавни позив за пријаву по наведеном програму расписан је 7. децембра 2021. године и пријављено је тридесет осам (38) кандидата. Комисија, именована Одлуком шефа Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду у саставу два члана испред Одјељења и један члан испред Завода, у складу с чланом 2 Одлуке о именовању, донијела је Пословник о раду. На основу документације о провјери општих критеријума утврђених Програмом од стране Завода, Одјељења за јавни регистар Владе Брчко дистрикта БиХ и Основног суда Брчко дистрикта БиХ, прегледа бизнис планова, Комисија је бодовала тридесет седам (37) бизнис планова и донијела предлог листе кандидата. Коначна листа достављена Управном одбору обухватила је двадесет осам (28) кандидата.

Мишљењем Правобранилаштва на Нацрт уговора о запошљавању корисника средстава по наведеном програму дата је препорука у дијелу уговора који се односи на одређивање фер тржишне цијене реализованих набавки као и обавезно формирање комисије за контролу и надзор над утрошком средстава.

Чланом 5 Уговора о запошљавању корисника средстава дефинисано је да давалац средстава прије уплате средстава на рачун корисника изврши провјеру да ли је/су извршена/е набавка/е реализована/е по фер тржишним цијенама. Фер тржишним цијенама сматрају се оне цијене које је корисник средстава навео у свом пословном плану, а исти је био предмет оцјене од стране Комисије за оцјењивање пословних планова.

Ревизијом смо утврдили да не постоји процедура утврђивања фер тржишних цијена и Комисија није вршила провјеру цијена наведених у пословним плановима.

Потребно је да Завод донесе процедуре утврђивања фер тржишне цијене на основу мишљења Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ на Нацрт уговора о запошљавању корисника средстава програма.

У складу с чланом 10 ставом 2 Програма самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину (у даљем тексту: Програм), шеф Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду је 1. јуна 2022. године донио Одлуку о именовању Комисије за контролу и надзор намјенског утрошка додијељених средстава по Програму самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2020. годину и Програму самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину. У саставу комисије су два члана из Завода и један члан из Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

Одредбама члана 2 Одлуке дефинисан је задатак Комисије да током трајања уговорне обавезе врши контролу и надзор намјенског утрошка додијељених средстава у складу с

пословним планом корисника и Програма самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2020. годину и Програма самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину.

Четрнаестог децембра 2022. године Комисија је сачинила Извјештај о раду комисије, уз прилог двадесет (20) записника о извршеној контроли, на начин да је избор предмета вршен методом случајног узорка те да је величина узорка 35%, са закључком да субјекти који су били предмет контроле испуњавају услове дефинисане Уговором и Програмом самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2020. и 2021. годину.

Увидом у записнике о извршеној контроли нисмо могли утврдити на који конкретан пројекат самозапошљавања се односи, износ средстава која се контролишу те из којег је програма самозапошљавања. Осим наведеног у појединим записницима је констатовано да опрема која је предмет контроле није доступна на прегледу, уз усмену изјаву чланова домаћинства да се она налази на терену, што није додатно провјеравано.

Ревизијом смо утврдили да је Комисија за контролу и надзор намјенског утрошка додијељених средства за 2020. и 2021. годину сачинила укупно двадесет (20) записника о извршеној контроли, те да је величина узорка 35% корисника средстава, као и да уз записнике није обезбијеђена адекватна документација којом се може потврдити намјенски утрошак додијељених новчаних средстава.

Потребно је, у складу с Програмом утрошка средстава за самозапошљавање у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ, обезбиједити документовану контролу намјенског утрошка средстава корисника Програма.

Програм самозапошљавања незапослених лица у 2022. години из категорије теже запошљивих

На основу одлуке Управног одбора о усвајању јавног позива исти је објављен 22. септембра 2022. године. Финансијска средства за реализацију програма обезбијеђена су из средстава Завода у износу 1.000.000,00 КМ. Циљ Програма је стварање услова за одлазак у пензију лица старије животне доби, дугорочност у запошљавању лица старије животне доби, повећање социјалне укључености и запошљавање лица са инвалидитетом и цивилних жртава рата, подршка запошљавању чланова уже породице погинулих бораца и РВИ, омогућавање стицања првог радног искуства, смањење одлива незапослених младих лица усљед одласка у иностранство. Двадесет четвртог октобра 2022. године именована је Комисија за обраду и оцјену програма запошљавања. Директор Завода је, 3. новембра 2022. године, донио Одлуку о усвајању листе послодаваца који су аплицирали по јавном позиву а иста укључује 156 послодаваца од којих је 126 одобрено по наведеном програму. Увидом у ранг-листу утврђен је значајан број послодаваца који имају исти број бодова али с обзиром на лимитиран износ средстава нису сви обухваћени у коначној ранг-листи. Као критеријуми, у конкретном случају, за додјелу средстава узимају се дужина чекања на евиденцији незапослених лица и врста дјелатности.

Програм самозапошљавања у привреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2022. годину

Влада Брчко дистрикта БиХ је на 48. редовној сједници одржаној 23. марта 2022. године донијела Одлуку о одобравању текућег трансфера за реализацију програма самозапошљавања у привреди за 2022. годину. Сврха програма је допринос привредном развоју Брчко дистрикта БиХ кроз стварање услова за самозапошљавање и подизање предузетничког духа на подручју Брчко дистрикта БиХ. Закључком Владе од 19. јануара 2022. године Завод је добио сагласност за прерасподјелу неискоришћених средстава по ранијим програмима самозапошљавања у привреди у износу од 141.686,49 КМ. На основу Уговора о додјели новчаних средстава од 23. маја 2022. године између Завода и Одјељења за привредни развој, спорт и културу извршен је трансфер новчаних средстава у износу од 500.000,00 КМ. Јавни позив објављен је 27. маја 2022. године и на исти је пријављено осамдесет осам (88) кандидата од којих је седамдесет један (71) кандидат након завршене обуке предао бизнис планове. Комисија, именована Одлуком шефа Одјељења за привредни развој, спорт и културу у саставу два члана испред Одјељења и један члан испред Завода, у складу с чланом 2 Одлуке о именовању, донијела је Пословник о раду. На основу документације о провјери општих критеријума утврђених Програмом од стране Завода, Одјељења за јавни регистар Владе Брчко дистрикта БиХ и Основног суда Брчко дистрикта БиХ, прегледа бизнис планова Комисија је бодовала шездесет шест (66) бизнис планова и донијела предлог листе кандидата. На ранг-листу кандидата уложено је шест (6) жалби од којих су двије прихваћене али с обзиром на лимитирајући износ средстава, средства су додијељена само једном кандидату.

Програм самозапошљавања у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ за 2022. годину

Влада Брчко дистрикта БиХ је на 59. редовној сједници одржаној 15. јуна 2022. године донијела Одлуку о одобравању трансфера и усвајању Програма утрошка средстава за самозапошљавање у пољопривреди на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2022. години. Сврха програма је допринос развоју пољопривреде Брчко дистрикта БиХ и подизање предузетничког духа у области пољопривреде. Уговор о додјели новчаних средстава потписан је 29. јула 2022. године између Завода и Одјељења за пољопривреду, шумарство и водопривреду и додијељена су средства у износу од 500.000,00 КМ. Програм није реализован током 2022. године с обзиром на то да нису потписани уговори о коришћењу средстава.

У поступку ревизије програма самозапошљавања у привреди и пољопривреди финансираних од стране Владе Брчко дистрикта БиХ (Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду и Одјељење за привредни развој, спорт и културу) критеријуми на основу којих су вредновани пројекти обухватају:

- значај пројекта и његов допринос побољшању услова за развој конкурентности, иновација и предузетништва – оцјена пословне идеје;
- врста дјелатности;
- допринос пројекта стварању услова за запошљавање и могућност додатног запошљавања у наредне двије године;
- оцјена пословног плана;
- обезбијеђено суфинансирање пројекта из сопствених и других извора како новчано тако и материјално;
- обезбијеђена економичност пројекта – одрживост пројекта;

- споразуми, предуговори за сарадњу и посао, постојање тржишта за дјелатност којом се намјерава бавити.

Пословницима о раду комисија утврђени су методологија и начин рада. Бодовање пословних идеја и планова креће се у распону од пет до десет бодова по сваком критеријуму. С обзиром на постојање критеријума који нису мјерљиви и у којима постоји могућност субјективног оцјењивања чланова комисија не можемо потврдити да су средства коришћена економично и ефикасно у складу с чланом 12 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Завод у сарадњи с надлежним одјељењима Владе Брчко дистрикта БиХ допуни критеријуме вредновања пројеката у дијелу њихове мјерљивости ради обезбјеђења објективности бодовања истих.

Потребно је да Завод у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ благовремено предузима и спроводи активности неопходне за реализацију програма предвиђених финансијским планом како би се исти реализовали у оквиру планираног периода с циљем омогућавања анализе остварених резултата.

Програм каријерно усмјеравање – Јавни позив за финансирање и суфинансирање програма и пројеката од јавног интереса, фондација и других правних и физичких лица за Програм усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање објављен је 27. октобра 2022. године. Завод је за наведени програм обезбиједио средства у износу од 70.000,00 КМ и исти ће бити реализован у 2023. години.

Одредбама члана 57 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ финансирање и суфинансирање програма и пројеката од јавног интереса може спроводити Влада, удружење, фондација и друго правно и физичко лице, а заснива се на сљедећим принципима:

- планирања;
- јавног позива за пријаву;
- једнаког третмана пријављених;
- пропорционалности критеријума за избор и додјелу средстава;
- транспарентности поступка додјеле средстава;
- ефикасног надзора над утрошеним средствима и
- оцјена учинака финансирања.

Чланом 17 Правилника о финансирању и суфинансирању програма и пројеката од јавног интереса удружења, фондација и других правних и физичких лица од стране Завода прописана је обавеза Комисије у дијелу надзора над спровођењем уговора, односно анализа достављених периодичних извјештаја, присуство активностима у реализацији програма, односно пројеката, непосредном контролом, непосредном комуникацијом са носиоцем програма, односно пројекта и давање смјерница за корекције уочених недостатака у спровођењу програма, односно пројеката. Чланом 3 Уговора о реализацији Програма корисник средстава се обавезује да доставља извјештаје као и завршни извјештај уз копије документације на прописаним анексима којима доказује законски и намјенски утрошак у складу са Упутством за финансијско извјештавање крајњих корисника о средствима додијељеним од стране Завода за програме, односно пројекте од јавног интереса.

У поступку ревизије у складу са одредбама Правилника о финансирању и суфинансирању програма и пројеката од јавног интереса удружења, фондација и других правних и физичких лица Завода и уговорних обавеза из Уговора о реализацији Програма извршили смо увид у достављени Извјештај Програма усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање за 2021. годину који је реализован у 2022. години и за који је Завод обезбиједио средства у износу од 70.000,00 КМ.

Јавни позив прецизирао је циљеве Програма а који се односе на стварање услова за:

- помоћ младима у одабиру квалитетнијег и конкурентнијег образовања које ће им обезбиједити да лакше пронађу запослење;
- помоћ послодавцима при одабиру квалитетнијих кадрова;
- успоставе боље комуникације и сарадње ради добијања правовремених информација о потребама послодаваца за радницима одређених профила;
- успоставе боље комуникације и сарадње са сектором образовања ради образовања кадрова потребних за тржиште рада;
- смањење броја дугорочно незапослених лица са евиденције Завода;
- смањење укупног броја незапослених лица са евиденције Завода и
- повећање могућности за брже запослење младих.

Извјештаји о реализацији Програма базирани на трошковима потребним за реализацију пројекта без детаљног извјештавања о реализованим активностима које су претходиле наведеним трошковима. Извјештај Комисије за праћење реализације Програма потврђује недостатак контроле над активностима за реализацију пројекта, а које обухватају савјетовања ученика основних и средњих школа са циљем лакшег и квалитетнијег одабира конкурентнијег занимања на тржишту рада, кампању промоције образовних профила занатске дјелатности – успоставу контакта са удружењима послодаваца и привредницима, организацију студентске праксе ради упознавања са пословањем, привредом, повезивање заинтересованих студената и послодаваца као и оцјену учинака финансирања у односу на постављене циљеве Програма што није у складу с чланом 57 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу ефикасног надзора над утрошеним средствима и оцјене учинка финансирања.

Потребно је да Завод у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ оцјеном учинка финансирања утврди оправданост Програма усклађивања тржишта рада и система образовања – каријерно усмјеравање.

7. Јавне набавке

Управни одбор Завода је на 53. редовној сједници одржаној 22. децембра 2021. године донио Одлуку о усвајању Плана јавних набавки за 2022. годину. У току године Управни одбор Завода усвојио је двије одлуке о измјени плана набавки. Планирана су педесет четири (54) поступка набавки робе, услуга и радова у износу од 320.127,97 КМ, од чега се четрдесет шест (46) односи на директни поступак. Чланом 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је уговорни орган дужан да поступа транспарентно, да се у поступку јавне набавке према кандидатима (понуђачима) понаша једнако и недискриминирајуће, на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију, с

циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава, у вези с предметом набавке и његовом сврхом. Општи принципи обавезно се примјењују и поштују и у поступку правне заштите.

Чланом 90 Закона о јавним набавкама прописано је да је директни споразум поступак у којем уговорни орган након испитивања тржишта тражи писмени предлог цијене или понуду од једног или више понуђача и преговара, или прихвата ту цијену, као услов за коначни споразум. У појединим набавкама путем директног споразума Завод није имао доказ да је испитивао тржиште, него је тражио писмени предлог цијене или понуду од једног понуђача, што није у складу с чланом 90 Закона о јавним набавкама.

Потребно је приликом избора поступка јавне набавке, увијек када је то могуће, преферисати транспарентније поступке јавних набавки.

8. Попис средстава

Комисија за попис имовине, обавеза именована је Одлуком директора Завода од 24. новембра 2022. године о попису имовине, обавеза и потраживања на дан 31. 12. 2022. године. Елаборат о обављеном попису имовине, обавеза и потраживања Завода достављен је директору 13. јануара 2023. године.

Управни одбор Завода је 20. јануара 2023. године усвојио Одлуку о усвајању елабората о извршеном редовном годишњем попису имовине, обавеза и потраживања и Одлуку о отпису и искњижавању сталних средстава и ситног инвентара.

Чланом 26 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ правно лице је дужно да изврши попис имовине и обавеза с циљем да се утврди њихово стварно стање и да се у пословним књигама изврши усклађивање стварног стања с књиговодственим стањем, на почетку пословања и најмање једном годишње са стањем на дан када се завршава пословна година или неки други обрачунски период, одређен у складу са овим законом. Чланом 29 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ правна лица су дужна, прије састављања финансијских извјештаја, да усагласе међусобна потраживања и обавезе с правним лицима с којима су у пословном односу (у даљем тексту: конфирмација салда). Чланом 68 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода податке из књиговодства уносе у пописне листе чланови пописних комисија, а не лица која раде у књиговодству.

У поступку ревизије утврдили смо да пописом обавеза, које се већим дијелом односе на обавезе по основу програма запошљавања као и краткорочних разграничења није вршено усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем с обзиром на то да не постоје евиденције које би омогућиле исто, а уједно Завод није достављао усаглашавања стања наведених обавеза. Подаци који се односе на наведено искључиво су базирани на рачуноводственим евиденцијама што није у складу с чланом 26 и чланом 29 Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и чланом 68 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода.

Потребно је да Завод усаглашавање књиговодственог са стварним стањем врши у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода.

9. Ванбилансна евиденција

У ванбилансној евиденцији Завода на дан 31. 12. 2022. године исказан је износ од 395.343,55 КМ, а који се односи на утужена потраживања 203.453,89 КМ, неутужена потраживања 150,36 КМ, примљене гаранције 172.800,00 КМ и расходовану опрему износ од 18.939,30 КМ. Утужена потраживања односе се на потраживања од корисника средстава самозапошљавања који нису испоштовали одредбе закључених уговора у дијелу благовременог правдања средстава и која су резултирала доношењем одлука о раскиду уговора. Наведена потраживања, с обзиром на то да је Завод као ванбуџетски фонд, обвезник примјене буџетског рачуноводства и модификованог начела настанка догађаја евидентирана су у ванбилансној евиденцији у складу с чланом 64 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода.

Завод је путем Правобранилаштва Брчко дистрикта БиХ покренуо парничне поступке гдје смо у поступку ревизије утврдили да и поред предузетих мјера долази до трајног губитка средстава (извршеник не посједује имовину која би могла бити предмет извршења, правно лице је избрисано из судског регистра а потраживање није намирено усљед недостатка стечајне масе).

У складу с чланом 68 Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и финансијском извјештавању Завода Елаборатом о извршеном попису, пописне комисије дају препоруку о висини и разлогу отписа сумњивих и спорних потраживања.

У поступку ревизије утврдили смо да пописне комисије нису извршиле процјену потраживања у складу с претходно наведеним.

Потребно је да Завод изврши процјену наплате потраживања од корисника средстава самозапошљавања насталих усљед непоштовања одредаба закључених уговора евидентираних у оквиру ванбилансне евиденције.

10. КОМЕНТАР

Заводу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2022. годину, број: 01-03-13-310/23 на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (159 дана, Завод се није изјаснио стога достављени Нацрт представља коначан Извјештај.

Тим за ревизију:

Др сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Шејла Бечич, дипл. ек.